

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Tos/28/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519010079
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Kováč
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1519010079.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Karola Kováča a sudcov JUDr. Petra Šamka a JUDr. Vladimíra Buchvalda, v trestnej veci obžalovaného I. X., pre prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V z 11.02.2019 sp. zn. 3T/8/2019, na neverejnom zasadnutí konanom 21. februára 2019 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa sťažnosť obžalovaného I. X., nar. XX.XX.XXXX z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava V na procesnom úkone (§ 72 ods. 2 Tr. por.) konanom dňa 11.02.2019 v trestnej veci obžalovaného I. X. pod sp. zn. 3T/8/2019 vyhlásil napadnuté uznesenie, ktoré bolo v plnom znení zapísané zápisnici o výsluchu obžalovaného. Predmetné uznesenie znelo nasledovne:

„Podľa § 238 ods. 4, § 72 ods. 1 písm. e/ Tr. por. súd ponecháva obvineného I. X. vo väzbe z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. súd nenahrádza väzbu obvineného I. X. písomným sľubom, že povedie riadny život.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. súd nenahrádza väzbu obvineného I. X. dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 80 ods. 1 písm. a/ Tr. por. súd nenahrádza väzbu obvineného I. X. prevzatím záruky dôveryhodnej osoby C. X. za ďalšie správanie obvineného.

Podľa § 80 ods. 1 per analogiam Tr. por. súd nenahrádza väzbu obvineného I. X. kontrolou technickými prostriedkami.“

Naproti tomu pri opätovnom vyhotovení uznesenia Okresného súdu Bratislava V z 11.02.2019 sp. zn. 3T/8/2019 výroková časť tohto uznesenia bola v tomto znení:

„Podľa § 238 ods. 4, § 72 ods. 1 písm. e/ Tr. por. súd ponecháva obvineného I. X. vo väzbe z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. súd nenahrádza väzbu obvineného I. X. písomným sľubom, že povedie riadny život.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. súd nenahrádza väzbu obvineného I. X. dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 80 ods. 1 per analogiam Tr. por. súd nenahrádza väzbu obvineného I. X. kontrolou technickými prostriedkami.“

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť obžalovaný I. X. a to priamo do zápisnice o jeho výsluchu, ktorý sa konal dňa 11.02.2019, pričom podanú sťažnosť aj písomne odôvodnil prostredníctvom zvoleného obhajcu, kde uviedol nasledovné:

„Napadnuté uznesenie nepovažujem za spravodlivé a v súlade so zákonom. Za pochybenie považujem, že sudca uvádzané skutočnosti a okolnosti tohto prípadu nevyhodnotil správne, nedostatočne sa zaoberal ponúknutými náhradami za väzbu obvineného, ktoré iba formálne zamietol a pri rozhodovaní o ponúknutej náhrade väzby obvineného písomnou zárukou jeho matky ako dôveryhodnej osoby postupoval spôsobom, ktorý nemá oporu v žiadnom ustanovení zákona.

Na úvod sťažnosti považujem za dôležité opäť poukázať na okolnosti skutku, pre ktorý je obvinený stíhaný. Obvinený sa k držbe minimálneho množstva drogy pre vlastnú potrebu ihneď priznal, svoje konanie riadne oľutoval, pričom pri vyšetrovaní s OČTK a súdom od začiatku trestného stíhania v plnej miere spolupracuje. Ku skutku sa opakovane vo svojich výpovediach vyjadril, že zaistenú drogu užíval výlučne pre vlastnú potrebu. Znaleckým dokazovaním bolo pritom doposiaľ preukázané, že ide o práškový materiál s hmotnosťou 607 mg s priemernou koncentráciou 3,8 % hmotnostných heroínu, čo zodpovedá 2-5 bežným jednotlivým dávkam drogy. Obvinený uviedol, že nakoľko bol v tom čase konzumentom predmetnej drogy, ktorú užíval výlučne fajčením, uvedené množstvo látky pre neho predstavovalo maximálne cca jednu polovicu jeho dávky.

Vzhľadom na uvedené minimálne množstvo látky pre vlastnú potrebu obvineného bez toho, aby tým ohrozoval niekoho iného a v tejto súvislosti na nepatrnú závažnosť skutku by sa práve na takýto skutok mal aplikovať tzv. materiálny korektív podľa ustanovenia § 10 ods. 2 Tr. zák. a obvinený by v súlade so zásadou proporcionality, primeranosti, subsidiarity a fakultatívnosti nemal byť trestne a teda ani väzobne stíhaný.

Pokiaľ ide o preukázanie reálnej možnosti a schopnosti obvineného viesť na slobode riadny život, tak uvádzam, že má riadny trvalý pobyt na J. A.. X E. J. - G. a zároveň možnosť bývať v byte u svojej matky na J. A.. XX E. J. - G.. Má teda zabezpečené bývanie, kde sa bude zdržiavať, preberať poštu, v prípade ponúknutej záruky svojej matky aj dohľad a v spoločnosti O. D..O..M., so sídlom D. X, XXXXX J., IČO: XX XXX XXX, kde pracuje aj matka obvineného, zdokladované prijatie do zamestnania na trvalý pracovný pomer s mesačným príjmom vo výške 530,- EUR.

Obvinený nemá v súčasnosti žiadne iné trestné stíhania a pokiaľ ide o poukázanie súdu, že skutku sa mal dopustiť v skúšobnej dobe za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. tak uvádzam, že si svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu maloletému synovi riadne a pravidelne plnil až do momentu jeho vzatia do väzby, čo je riadne zadokumentované písomnými dokladmi o úhrade výživného v súdnom spise. Od užívania návykovej látky od 05.11.2013 abstínuje a v tejto súvislosti v súčasnosti neberie žiadne lieky, nakoľko nemá žiadne abstinenčné príznaky.

Aj z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že prípadná hrozba z páchania trestnej činnosti u obvineného akútne ani bezprostredne nehrozí a sú dané všetky predpoklady, že sa bude zdržiavať na konkrétnej adrese v Bratislave, kde bude aj za dohľadu svojej matky fungovať bez drog, prostriedky na svoje živobytie si bude aj naďalej zabezpečovať prácou a je dôvodný predpoklad, že na slobode bude viesť riadny život bez obavy z akéhokoľvek nebezpečenstva prípadného protiprávneho konania.

Pre posilnenie svojej žiadosti obvinený poskytol väčšinu dostupných inštitútov náhrady jeho väzby a v rámci dohľadu probačného a mediačného úradníka aj dohľad dostupným elektronickým systémom monitorovania osôb, čím možno reálne doceliť účinnú a najmä nepretržitú kontrolu obvineného na slobode. Pokiaľ ide o neprijatie náhrady väzby prostredníctvom kontroly technickými prostriedkami - elektronickým systémom monitorovania osôb nestotožňujem sa s odôvodnením súdu.

Výklad v tejto súvislosti považujem za nesprávny a nesúladný s Trestným poriadkom, zákonom č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov a napokon aj s rozhodovacou praxou súdov. V prvom rade podotýkam, že práve pre naplnenie účelu posilnenia elektronických služieb pre oblasť bezpečnosti a prevenciu trestnej činnosti reálnym, efektívnym spôsobom s odľahčenia dopadu pre štátny rozpočet, riešenia problému dlhodobého nedostatku ubytovacích kapacít vo väzenských zariadeniach a so zámerom zlepšenia využívania probácie a alternatívnych postupov v trestnom konaní, bol zákonodarcom zrealizovaný projekt ESMO prostredníctvom zákona č. 78/2015 Z. z.

Kontrola výkonu rozhodnutí v trestnom konaní je upravená v Trestnom poriadku vo všeobecnej rovine, pričom metódy a postupy jej výkonu sú dané kompetenciami probačného a mediačného úradníka, ktorý je orgánom vykonávajúcim kontrolu výkonu rozhodnutia. Kontrola technickými prostriedkami je jednou z metód výkonu kontroly rozhodnutia v trestnom konaní a jej aplikácia nevylučuje ani použitie iných metód kontroly toho istého rozhodnutia. Trestný poriadok nikde nevymedzuje a neviaže použitie technického zariadenia na len určitý dôvod väzby a zároveň uvádzam, že priamo zákon č. 78/2015 Z.z. aj v ust. § 6 ods. 1 a ods. 2 predpokladá použitie technického prostriedku na určenie polohy kontrolovanej osoby. Ďalší technický prostriedok použiteľný v konkrétnom prípade po celý čas je uvedený v § 10 zákona č. 78/2015 Z. z., podľa ktorého zariadenie probačného a mediačného úradníka je používané probačným a mediačným úradníkom a umožňuje kontrolu dodržiavania zákazu, obmedzenia alebo povinnosti uloženej rozhodnutím, a to zisťovaním prítomnosti kontrolovanej osoby na určitom mieste bez vedomosti kontrolovanej osoby. Tieto typy technického prostriedku bezpochyby korešpondujú s predmetným väzobným dôvodom a sú reálne vykonateľné, navyše klient má objektívne predpoklady a skutočnú možnosť podieľať sa aj na náhrade nákladov, ktoré štátu budú vznikáť s prevádzkou technických zariadení.

Pokiaľ ide o ponúknuté náhrady väzby dávam do pozornosti aj druhú vetu ustanovenia článku 5 ods. 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, ktorá umožňuje prepustiť osobu pod podmienkou, že bude k dispozícii orgánom činným v trestnom konaní a ktorej obsah vyložil Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre tak, že prepustenie z väzby na základe záruky (v podstate inštitútov nahradzujúcich väzbu) je síce len možnosťou a nie oprávnením osoby pozbavenej osobnej slobody, avšak pri posudzovaní jej opodstatnenosti má, v prípade možnosti voľby, prednosť pred pokračovaním väzby. Štátne orgány majú zväžiť možnosť zabezpečiť obvineného aj inými opatreniami, napríklad kauciou alebo dohľadom (napríklad rozhodnutie vo veci J.G. v Poľsko). Zárukou Európsky súd pre ľudské práva nemyslí len peňažnú záruku, ale napríklad aj povinnosť hlásiť sa na súde v pravidelných intervaloch a neuplatňuje ju len pri tzv. útekovvej väzbe, ale aj na väzbu realizovanú na základe iných dôvodov. Obdobný záver vyslovil aj Ústavný súd SR v náleze sp. zn. I. ÚS 100/2004 zo dňa 08.10.2004.

Zároveň by som chcel poukázať na neštandardný postup sudcu bez opory v zákone, a to pri rozhodovaní o jednej z ponúknutých náhrad za väzbu obvineného - záruke matky obvineného ako dôveryhodnej osoby. Písomnú a podpísanú záruku matky obvineného za ďalšie správanie svojho syna zo dňa 28.12.2018 som sudcovi predložil na dnešnom výsluchu spolu s ostatnými náhradami za väzbu a súdu som dodatočne upresnil z akého dôvodu môže matka na svojho syna dohliadať nielen doma, ale aj na spoločnom pracovisku v spol. O. D..O..M.. Sudcovi som zároveň uviedol, že nakoľko bola matka obvineného v súvislosti s jej identickou poskytnutou zárukou zo dňa 28.12.2018 v predmetnej veci vypočutá sudkyňou pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava V dňa 29.01.2019 pod sp. zn. 4Tp/15/2019 v súvislosti so žiadosťou obvineného o prepustenie z väzby o tejto žiadosti nie je v súčasnosti právoplatne rozhodnuté) a na obsahu ponúknutej písomne deklarovanej záruky matky sa nič nezmenilo, matku som na výsluch nezabezpečoval. Výsluch obvineného následne bez akýchkoľvek výhrad zo strany súdu pokračoval ďalej až do momentu prerušenia výsluchu za účelom vydania uznesenia.

Približne po piatich minútach po prerušení výsluchu a opustení výsluchovej miestnosti som bol zo strany sudcu vyzvaný na zabezpečenie prítomnosti matky obvineného s tým, že bez jej prítomnosti na výsluchu sudca nemôže žiadnym spôsobom o takejto záruke rozhodnúť s odvolaním sa na ustanovenie § 80 ods. 2 Tr. por. V mojej reakcii som sa opäť odvolal na riadne písomne poskytnutú záruku matky, v tejto súvislosti už zrealizovaný výsluch matky sudkyňou pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava V dňa 29.01.2019 a pokúsil som sa telefonicky skontaktovať s matkou obvineného, pričom som sudcovi zároveň poskytol svoj právny názor, že ním uvádzané ustanovenia § 80 ods. 2 Tr. por. nebráni o záruke matky v prípade jej neprítomnosti súdu nijako rozhodovať (či už pozitívne alebo negatívne). Na okraj podotýkam, že všetky podmienky v zmysle ustanovenia § 80 ods. 2 Tr. por. boli súčasťou ponúknutej písomnej záruky matky a splnené samotným výsluchom matky obvineného sudkyňou pre prípravné konanie v tejto trestnej veci dňa 29.01.2019.

Sudca na svojom výklade tohto ustanovenia Trestného poriadku trval s tým, že bez prítomnosti matky obvineného nevie akokoľvek o jej záruke rozhodnúť a z tohto dôvodu budeme musieť počkať na zabezpečenie jej prítomnosti zo strany obhajcu. Nakoľko sa mi s matkou obvineného v danom momente nepodarilo telefonicky spojiť, vzal som za týchto okolností, najmä z dôvodu nekompromisného stanoviska sudcu, poskytnutú písomnú záruku matky späť. Len na margo podotýkam, že aj napriek

môjmu ústretovému kroku a späťvzatiu predmetnej záruky najviac do 10 minút od výzvy sudcu, výsluch obvineného trval z nepochopiteľných dôvodov dve hodiny.

V súvislosti s vyššie uvedeným považujem postup sudcu, ktorým nútil obhajcu na zabezpečenie prítomnosti dôveryhodnej osoby ponúkajúcej písomnú záruku v zmysle S 80 ods. 1 písm. a) Tr. por. s tým, že bez jej prítomnosti nevie sudca nijako rozhodnúť, za postup bez opory akéhokoľvek zákonného ustanovenia, ktorý by takúto povinnosť obhajcovi ukladal.

Som presvedčený, že dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je prítomný, nebezpečenstvo páchania trestnej činnosti zo strany klienta nehrozí a v súlade so zásadou proporcionality, primeranosti, subsidiarity a fakultatívnosti nie je potrebné ani nevyhnutné väzbu klienta uprednostniť pred jeho osobnou slobodou. Vzhľadom na tieto dôvody chcem Krajský súd v Bratislave požiadať, aby napadnuté uznesenie sudcu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 3T/8/2019 zo dňa 11.02.2019 zrušil a sám rozhodol o prepustení obvineného z väzby na slobodu, alternatívne, aby sám rozhodol o nahradení väzby obvineného ponúknutými náhradami spolu s prípadným uložením primeraných povinností a obmedzení podľa úvahy sťažnostného súdu.

Krajský súd v Bratislave preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť obžalovaného I. X. nie je dôvodná.

Sťažnostný súd v rámci povinnej prieskumnej povinnosti zistil, že proti obžalovanému I. X. sa väzobne vedie trestné stíhanie pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava V z 08.11.2018 sp. zn. 4Tp/71/2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 29.11.2018 sp. zn. 4Tpo/76/2018 bol obvinený podľa § 71 ods. 1, písm. c/ Tr. por. vzatý do väzby s tým, že väzba začala plynúť dňom 05.11.2018 o 22.20 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby v Bratislave.

Naposledy bolo o väzbe obžalovaného rozhodnuté uznesením Okresného súdu Bratislava V z 29.01.2019 sp. zn. 4Tp/15/2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 14.02.2019 sp. zn. 4Tpo/10/2019.

Z obsahu spisu tiež vyplynulo, že prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V dňa 05.02.2019 pod sp. zn. 1 Pv 344/18/1105 podal Okresnému súdu Bratislava V obžalobu na obžalovaného I. X. pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, ako je uvedené v citovanom obžalobnom návrhu. Trestná vec obžalovaného sa vedie na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 3T/8/2019. Prvostupňový súd v predmetnej trestnej veci nariadil hlavné pojednávanie na deň 14.03.2019.

Ďalej treba konštatovať, že okresný súd nariadil výsluch obžalovaného I. X. na deň 11.02.2019 za účelom obligatórneho rozhodnutia o väzbe tohto obžalovaného. Uvedeného procesného úkonu sa zúčastnili obžalovaný, jeho obhajca a prokurátorka. Obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu na tomto procesnom úkone v rámci svojho výsluchu predložil písomný sľub, záruku matky C. X., ako aj potvrdenie o prijatí do pracovného pomeru.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 80 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por., ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak záujmové združenie občanov alebo dôveryhodná osoba ponúkne prevzatie záruky za ďalšie správanie obvineného a za to, že obvinený sa na vyzvanie dostaví k policajtovi, prokurátorovi alebo na súd a že vždy vopred oznámi policajtovi, prokurátorovi alebo súdu vzdialenie sa z miesta pobytu, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje záruku vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočnú a prijíma ju, obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočný a prijíma ho, alebo s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaného prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 238 ods. 4 Tr. por. ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd o väzbe prednostne a urýchlene a ak to okolnosti prípadu umožňujú, tak súčasne s rozhodnutím podľa § 239 ods. 1, § 241, § 244 alebo § 331 ods. 1, najneskôr však tak, aby postupom podľa § 76 ods. 3 alebo 4 došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou alebo predĺženou lehotou väzby v prípravnom konaní.

Krajský súd v Bratislave konštatuje, že zákonné procesné lehoty na rozhodnutie prvostupňového súdu o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby boli dodržané s tým, že obžaloba bola prokurátorom podaná na vecne a miestne príslušný súd v lehote dlhšej ako dvadsať pracovných dní pred uplynutím predĺženej lehoty väzby (§ 76 ods. 2, ods. 4 Tr. por.). Formálne podmienky na rozhodnutie okresného súdu o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby boli teda splnené.

Sťažnostný súd pri rešpektovaní prezumpcie nevinoty obžalovaného, dospel na podklade dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní k záveru, že obvinenie zo spáchaného trestného činu pre ktorý bola podaná obžaloba, sa od vznesenia obvinenia výraznejšie nezoslabilo a je tu aj naďalej dostatočné dôvodné podozrenie, že obžalovaný sa mal dopustiť žalovaného trestného činu.

Argumentáciu, ktorú obžalovaný použil v rámci odôvodnenia podanej sťažnosti, bude môcť uplatniť v rámci svojej obhajoby v súdnom konaní, keďže v tomto štádiu konania sa nemôže krajský súd zaoberať otázkou viny alebo nevinoty obvineného, a rovnako nie je oprávnený dávať súdu prvého stupňa záväzné pokyny, k akým záverom má dospieť pri hodnotení jednotlivých dôkazov, a ani k tomu, aké celkové skutkové zistenia má urobiť. Bolo by nelogické, aby bola žalovaná trestná činnosť jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaná ešte skôr, než sa začne vykonávať dokazovanie na hlavnom pojednávaní pred prvostupňovým súdom.

Súd prvého stupňa u obžalovaného správne ustálil, že väzobné dôvody podľa § 71 ods. 1, písm. c/ Tr. por. trvajú aj po podaní obžaloby.

Čo sa týka dôvodov tzv. preventívnej väzby (§71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) tieto možno naďalej vyvodiť z charakteru trestnej činnosti, pre ktorú sa vedie väzobné trestné stíhanie, ako aj z osoby obžalovaného i jeho kriminálnej minulosti. Z doposiaľ zabezpečených dôkazov vyplýva, že obžalovaný je recidivista, ktorý sa v minulosti opakovane dopustil nielen tzv. drogovej trestnej činnosti, ale aj násilnej trestnej činnosti, pričom ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou mu už bolo uložené v roku 2000 a to v súvislosti so spáchaním násilnej a majetkovej trestnej činnosti. Významným je aj to, že posudzovanej trestnej činnosti, pre ktorú bola podaná obžaloba, sa obžalovaný mal dopustiť v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia za spáchanie inej trestnej činnosti. Obžalovaný teda sústavné neoprávnené manipuluje s návykovými látkami, je užívateľom drog a možno preto dôvodne predpokladať, že v prípade jeho prepustenia z väzby na slobodu by opätovne mohol páchať obdobnú trestnú činnosť, resp. aj inú úmyselnú trestnú činnosť a to pod vplyvom drog, prípadne za účelom získania finančných prostriedkov na kúpu drog.

Aj pri rešpektovaní zásady, že väzba ako krajné riešenie s najzávažnejším zásahom do základných ľudských práv spomedzi zaisťovacích inštitútov má trvať iba nevyhnutný čas, je ďalej nutné konštatovať u obžalovaného jej opodstatnenosť.

Senát krajského súdu tiež vyslovuje, že nahradenie väzby obžalovaného I. X. zárukou dôveryhodnej osoby (matky obžalovaného), písomným sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka sú vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovaného i jeho doterajšieho spôsobu života, vrátane jeho drogovej závislosti, nedostatočnými inštitútmi. Tieto prostriedky nahrádzajúce väzbu sú len možnosťou a nie oprávnením osoby pozbavenej osobnej slobody. Za daných okolností nemožno dôvodne očakávať, že prípadná záruka, sľub, ako aj dohľad, by boli vôbec schopné zmysluplným spôsobom korigovať, resp. udržiavať správanie sa obžalovaného v zákonných mantineloch. Tu krajský súd odkazuje aj na argumenty odôvodnení svojho ostatného uznesenia zo 14.02.2019 sp. zn. 4Tpo/10/2019 a nepovažuje za potrebné ich znovu opakovať, či bližšie rozvádzať.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam nebolo možné nahradiť väzbu obžalovaného zárukou, písomným sľubom i dohľadom probačného a mediačného úradníka. Pokiaľ obžalovaný v podanej sťažnosti namietal, že súd prvého stupňa mal pozitívne rozhodnúť o náhrade väzby prostredníctvom kontroly technickými prostriedkami - elektronickým systémom monitorovania osôb, tak s týmto názorom sa krajský súd nemohol stotožniť a znovu poukazuje na vyššie konštatované dôvody. Nadriadený súd dokonca aj samotný výrok okresného súdu, ktorým podľa § 80 ods. 1 Tr. por. per analógiám nenahradil väzbu obžalovaného kontrolou technickými prostriedkami, považoval za nadbytočný a nesúladný s Trestným poriadkom. Súd I. stupňa zrejme prehliadol, že zo znenia ustanovenia § 82 ods. 4 Tr. por. je zrejme, že použitie kontroly technickými prostriedkami je aplikovateľné len v spojení s ustanovením § 82 ods. 1 Tr. por., teda len v prípade, ak došlo k nahradeniu väzby za použitia inštitútov uvedených v ustanovení § 80 alebo § 81 Tr. por. Nahradenie väzby za použitia technických prostriedkov je teda možné len v rámci postupu podľa § 80 alebo § 81 Tr. por. Ak okresný súd rozhodne, že sa väzba obžalovaného nenahrádza na podklade záruky dôveryhodnej osoby, písomného sľubu obžalovaného, dokonca ani dohľadom probačného úradníka, rozhodne tak zároveň aj o tom, že tieto inštitúty neprichádzajú do úvahy ani v spojitosti s využitím technických prostriedkov. Samotný výrok napadnutého uznesenia o tom, že väzba obžalovaného sa nenahrádza kontrolou technickými prostriedkami, je z tohto pohľadu nadbytočný a nesúladný so zákonom. Nahradiť väzbu teda nie je možné len technickými prostriedkami, túto možno nahradiť iba postupom podľa § 80 alebo § 81 Tr. por.

Na strane druhej senát krajského súdu akceptoval námietky sťažovateľa v tom, že pokiaľ súd I. stupňa dôjde k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovaného sa jeho väzba nedá nahradiť zárukou dôveryhodnej osoby, potom ani osobný výsluch takejto dôveryhodnej osoby nie je nevyhnutný. Z tohto pohľadu požiadavka súdu prvého stupňa, aby obhajca zabezpečil prítomnosť dôveryhodnej osoby (matky obžalovaného), nebola namieste. Sporným vyznelo aj to, že okresný súd jednak bral na vedomie späťvzatie záruky dôveryhodnej osoby, jednak rozhodol spôsobom, že väzba obžalovaného sa nenahrádza prevzatím záruky dôveryhodnej osoby C.y X.. Postup prvostupňového súdu, že zobral na vedomie späťvzatie záruky, nebol štandardný a priečil sa aj doterajšej súdnej praxi. Pokiaľ obhajca poskytnutú záruku dôveryhodnej osoby výslovne vezme späť, je povinný súčasne so späťvzatím tejto záruky súdu oznámiť, že tak robí na základe výslovného súhlasu dôveryhodnej osoby. Toto dodržané nebolo a úlohou súdu preto bolo overiť si tieto skutočnosti ústnym dopytom na obhajcu. Forma výslovného súhlasu dôveryhodnej osoby voči obhajcovi nie je predpísaná a je vecou dohody medzi nimi, keďže aj táto záruka bola predložená prostredníctvom obhajcu. Treba zároveň konštatovať, že v posudzovanej veci závažnou prekážkou, aby súd vôbec zobral na vedomie späťvzatie záruky dôveryhodnej osoby bolo predovšetkým to, že vznikla dôvodná pochybnosť, či k späťvzatiu záruky došlo na základe výslovného súhlasu dôveryhodnej osoby. Možno preto uzavrieť, že ten výrok napadnutého uznesenia, ktorým väzba obžalovaného nebola nahradená zárukou dôveryhodnej osoby, v žiadnom prípade nemožno označiť za nadbytočný. Nakoľko napadnuté uznesenie, jeho odôvodnenie, ako aj poučenie o opravnom prostriedku bolo zapísané v plnom znení v zápisnici o výsluchu obžalovaného, už sa nevyžadovalo, aby bol opätovne vyhotovený „prvopis“ tohto uznesenia s rovnopismi (§178 ods. 2 Tr. por.), navyše s chýbajúcim výrokom o tom, že sa väzba obžalovaného nenahrádza prevzatím záruky dôveryhodnej osoby C. X.. Bude teda vecou prvostupňového súdu, aby toto pochybenie dodatočne vhodným spôsobom napravil.

Napriek týmto vyššie uvedeným zisteniam a nedostatkom, krajský súd nepovažoval za potrebné konvalidovať napadnuté uznesenie, postačilo iba na tieto vzniknuté chyby poukázať. Nadbytočný výrok napadnutého uznesenia, ktorým nebola väzba obžalovaného nahradená kontrolou technickými prostriedkami, sám osebe nespôsobil nezákonnosť samotného väzobného rozhodnutia a tým aj nezákonnosť väzby obžalovaného.

V posudzovanom prípade základná lehota väzby u obžalovaného je ohraničená lehotou siedmich mesiacov v zmysle § 76 ods. 2 Tr. por. U obžalovaného začala plynúť dňom 05.11.2018 a uplynie dňom 05.06.2019. Vzhľadom k tomu, že dňa 05.02.2019 bola na obžalovaného I. X. podaná obžaloba a prvostupňový súd rozhodol o ďalšom trvaní väzby podľa § 238 ods. 4 Tr. por. dňom 11.02.2019 a toto väzobné rozhodnutie sa stalo právoplatným následným uznesením sťažnostného súdu zo dňa 21.02.2019, možno potom konštatovať, že došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe obžalovaného do uplynutia základnej lehoty väzby v prípravnom konaní. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že väzba musí byť zákonná na podklade rozhodnutia súdu a jej trvanie musí byť časovo ohraničené. V danej veci sa takto naznačeným spôsobom postupovalo.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení rozhodol Krajský súd v Bratislave tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.